

گروه تحقیقات دامپزشکی

شرکت داروسازی باریج اسانس

مقدمه

در سالهای اخیر افزایش فراورده‌های دامی به منظور تامین نیاز پروتئینی و در کنار آن بهبود کیفیت به منظور افزایش سلامت جامعه، مورد توجه جدی جهانی قرار گرفته است. استفاده از گیاهان دارویی همانگونه که در پزشکی از قدیم الایام معمول بوده است در دامپزشکی نیز در درمان بیماریهای دام مرسوم و متداول بوده است. وضع قوانین سخت گیرانه در بسیاری از کشورها درباره باقیمانده‌های دارویی در فراورده های غذایی، موجب تشویق پرورش دهندگان حیوانات برای جایگزینی داروهای شیمیایی با داروهای طبیعی و تلاش شرکتهای داروسازی برای تولید فراورده های طبیعی شده است. اتحادیه اروپا از سال ۲۰۰۰ میلادی برای استفاده از آنتی بیوتیک‌ها بعنوان محرک رشد در طیور محدودیت جدی قائل شد. همین موضوع باعث شد که شرکت‌ها را به سمت یافتن داروهای با منشاء طبیعی سوق دهد. گیاهان دارویی بعنوان بهترین گزینه در صدر روشهای جایگزین قرار گرفت. در حال حاضر نمی‌توان بطور دقیق میزان تولید و مصرف داروهای گیاهی را در جهان تعیین کرد، ولی آنچه که مشخص است افزایش تعداد شرکتهای تولید کننده گیاهان دارویی و تمایل و تغییر جهت شرکت های مطرح جهانی در زمینه داروهای گیاهی نشانه های مهم رشد و توسعه این صنعت در سطح جهانی است.

علیرغم رشد وجود قابلیت‌های فراوان در کشور توجه زیادی به تولید داروهای دامی با منشا گیاهی نشده است. و این امر تلاش زیادی را از سوی محققان و دست اندر کاران این صنعت می طلبد. خوشبختانه کشور ما، با توجه به سابقه تاریخی و تنوع آب و هوایی از لحاظ رشد گیاهان دارویی و با استفاده از تجارب گذشته و تحقیقات جدید می‌تواند اقدام به تولید داروهای گیاهی فراوان کرده و در زمره پیشتازان این صنعت قرار گیرد.

شرکت داروسازی باریج اسانس در نظر دارد با تولید داروهای گیاهی مورد مصرف در دام طیور و آبزیان با تکیه بر توان داخلی ضمن تامین سلامت جامعه در جهت تولید فراورده های غذایی عاری از ترکیبات شیمیایی ضمن ایجاد اشتغال در جهت خودکفایی دارویی اقدام نماید.

شرح وظایف – اهداف

- ۱ - انجام طرح ها و پروژه های تحقیقاتی با همکاری مراکز و موسسات ذیربط
- ۲ - شناسایی و برقراری ارتباط با محققین و مراکز و دستگاههای مرتبط با گیاهان دارویی دامپزشکی
- ۳ - حمایت و هدایت پایان نامه های تحقیقاتی در زمینه گیاهان دارویی دامپزشکی
- ۴ - ایجاد ارتباط فعال و سازنده با سایر مؤسسات و جوامع علمی و پژوهشی در داخل و خارج کشور در چارچوب مقررات و ضوابط
- ۵ - بررسی، شناسایی و کمک به رفع نیازهای تحقیقاتی بخش تولید در زمینه داروهای گیاهی
- ۶ - گسترش فرهنگ استفاده از گیاهان دارویی دامپزشکی
- ۷ - ارایه آموزش های علمی - کاربردی و دوره های عالی پژوهشی با همکاری دانشگاه ها
- ۸ - برگزاری دوره های آموزشی در زمینه گیاهان دارویی دامپزشکی

- ۹ - همکاری در سمینار ها و همایش ها در زمینه گیاهان دارویی دامپزشکی در کشور
- ۱۰ - ایجاد بانک اطلاعاتی در زمینه تحقیقات و فعالیت های انجام گرفته در حوزه داروهای گیاهی دامپزشکی کشور
- ۱۱ - همکاری با سازمان دامپزشکی و وزارت جهاد کشاورزی در توسعه فرهنگ گیاهان دارویی

اعضای هیأت علمی گروه پژوهشی

- ۱- دکتر مجید ترابی گودرزی- دکترای عمومی دامپزشکی- عضو مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قم
torabi14@gmail.com
- ۲- دکتر حمیدرضا سرجوقیان- دکترای عمومی دامپزشکی- مسئول فنی بخش سراسری محصولات دام و طیور باریج اسانس
hamidreza_sarjoghian@yahoo.com

طرحهای مشترک:

- ۱ - مقایسه اثر ژل گیاه صبر زرد بر عملکرد و سیستم ایمنی جوجه های گوشتی - میثم شکرانه-دانشگاه آزاد خوراسگان
- ۲ - اثر اسانس شوید بر کیفیت تخم مرغ و قدرت جوجه درآوری مرغ های مادر گوشتی- میلاد شاعری-
- ۳ - اثر سطوح مختلف عصاره کنگر فرنگی بر عملکرد و تولید مثل مرغ های مادر گوشتی- حجت الله فلاح - دانشگاه آزاد گیلان
- ۴ - اثر گیاه اسطوخودوس بر عملکرد، قابلیت هضم، متابولیت های خون، ساختار موکوسی روده و سیستم ایمنی در جوجه های گوشتی- حسن نصیری مقدم-دانشگاه فردوسی مشهد
- ۵ - طرح مطالعه جامع امکان سنجی استفاده از پسماندهای عصاره گیری شرکت داروسازی باریج اسانس در تغذیه نشخوارکنندگان- محسن ساری-دانشگاه اهواز
- ۶ - تأثیر استفاده از روغن تخم کدو و عصاره ریشه گزنه در جیره بر عملکرد، کیفیت لاشه، فراسنجه های بیوشیمیایی و ایمنی خون، جمعیت میکروبی و ریخت شناسی روده در جوجه های گوشتی- مونا زمانی- دانشکده علوم کشاورزی ساری
- ۷ - امکان سنجی استفاده از اسانس دو گونه گیاه دارویی *Salvia officinalis* و *Salvia mirzayani* به عنوان محرک رشد و سیستم ایمنی جوجه-های گوشتی- محسن ساری-دانشگاه اهواز
- ۸ - مقایسه غلظت بیهوش کنندگی و کشنده ی اسانس گل میخک، سنبل الطیب و MS222 بر ماهی *Cyprinus carpio*- مازیار رمزی- دانشگاه اهواز
- ۹ - تاثیر مقادیر مختلف ژل آلوئه ورا بر عملکرد و برخی ویژگی های لاشه، کیفیت گوشت و فراسنجه های خونی جوجه های گوشتی- سلیمه یزدانی- دانشکده علوم کشاورزی ساری
- ۱۰ - کاربرد دو گیاه دارویی آویشن و رزماری در کاهش بارباکتریایی و قارچی پوست و آبشش و برخی از فاکتورهای خونی فیل ماهی پرورشی (*Huso huso*)- مهسا قهرمان -آزاد علوم تحقیقات گیلان
- ۱۱ -تاثیر عصاره گیاهان دارویی رازیانه و اسطوخودوس بر عملکرد تولیدی ، خصوصیات کیفی تخم مرغ و ریخت شناسی مرغان تخم گذار- ابوالقاسم تاکی- دانشگاه رامین(اهواز)

- ۱۲- بررسی اثرات دو گیاه دارویی اکالیپتوس و شمعدانی در کاهش بار باکتریایی وقارچی پوست و آبشش و برخی از شاخص های استرس بچه ماهیان کپور معمولی-مهرک محمدی-دانشگاه آزاد گیلان
- ۱۳- بررسی آزمایشگاهی عصاره گیاهی بر جمعیت میکروبی و فراسنجه های شکمبه گوسفند مهربان- مصریب تقوی نژاد-دانشگاه همدان
- ۱۴- مقایسه تاثیر سطوح مختلف صبر زرد و آنتی بیوتیک بر عملکرد و پاسخ سیستم ایمنی جوجه های گوشتی- بابک دارابی قانع-دانشگاه آزاد کرج
- ۱۵- تاثیر عصاره کاسنی (لیوتونیک) بر سیستم ایمنی و عملکرد جوجه های گوشتی- محمد اسدی-دانشگاه گیلان
- ۱۶- تاثیر افزودن عصاره آرتیشو (در آب آشامیدنی) بر روی عملکرد رشد و خصوصیات لاشه جوجه های گوشتی-محمدعزیزی-دانشگاه لرستان

مقالات:

*ارزیابی بالینی تاثیر اسانس گیاه مورد (*Myrtus communis L.*) بر روی ضایعات دهانی ناشی از بیماری تب برفکی در گاو

فصلنامه گیاهان دارویی /سال دهم/شماره ۳۸

رضا نجفی مؤمن ، مجید ترابی گودرزی ، علیرضا باهنر ، حسین اکبری ، مهدی دارابی

چکیده:

بیماری تب برفکی یک بیماری ویروسی با واگیری سریع در دام است که موجب بروز خسارات فراوان در صنعت دامپروری میشود اصلی ترین ضایع این بیماری ایجاد تاول و زخم در ناحیه دهانی است.

هدف:ارزیابی بالینی تاثیر گیاه مورد بروی ضایعات دهانی ناشی از بیماری تب برفکی در گاو.

روش بررسی :

تعداد ۷۶ راس گاو و گوساله با سن بین یک تا پنج سال و با وزن بین ۸۰ تا ۶۰۰ کیلو گرم با علایم بالینی بیماری تب برفکی انتخاب شدند و بصورت تصادفی در دو گروه درمانی دریافت کننده اسانس مورد و گروه کنترل قرار گرفتندثبت داده ها با معاینات بالینی طی سه مرحله قبل از درمان،روز دوم و روز چهارم بعد از درمان انجام گرفت.

نتایج نشان داد میزان بهبودی ضایعات دهانی با اسانس مورد در مقایسه با گروه کنترل پیشترت قابل ملاحظه ای داشت.

این اختلاف در دو مرحله پس از درمان در سطح بسیار معنی داری بود ($p < 0.001$) موارد بهبود یافته از ضایعات دهانی در گروه درمان شده با اسانس مورد در روزهای دوم و چهارم به ترتیب ۸۰/۹ و ۹۳/۶ درصد و در گروه کنترل این میزان به ترتیب ۲۰/۷ و ۵۸/۶ درصد بود. همچنین این نتایج نشان داد که موارد بهبودی از ترشحات چرکی در گروه دریافت کننده اسانس مورد پس از روزهای دوم و چهارم درمان به ترتیب ۸۹/۴ و ۶۸/۱ درصد بوده است و این مقادیر برای گروه کنترل به ترتیب ۴۸/۳ و ۶۲/۱ درصد بود.

نتیجه گیری: در مجموع می توان نتیجه گرفت مصرف اسانس مورد ب روی ضایعات دهانی ناشی از بیماری تب برفکی موجب بهبود سریع زخمهای دهانی و کاهش ترشحات چرکی آن میشود
گل واژگان: بیماری تب برفکی، گیاه مورد، ضایعات دهانی، گاو

* ارزیابی کاربرد اسانس درمنه در درمان حیوانات (سگ و گربه) مبتلا به درماتوفیتوزیس

دکتر علیرضا خسروی، دکتر داریوش شیرانی، دکتر محمود محمودی

مجله تحقیقاتی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران/دوره 58/شماره 3

هدف: مقایسه اثرات اسانس درمنه (*artemisia sieberi*) و کلوتریمازول در درمان درماتوفیتوزیس گربه و سگ.

طرح: مطالعه تجربی.

حیوانات: تعداد ۶۸ قلاوه گربه و ۲۳ قلاوه سگ که عفونت درماتوفیتی در آنها تأیید شده بود. روش: یک دسته از حیوانات مبتلا (۴۴ گربه و ۱۴ سگ) تحت درمان با محلول ۳ درصد اسانس درمنه و بقیه آنها (۲۴ گربه و ۹ سگ) با کلوتریمازول موضعی به مدت دو هفته و دوبار در روز تحت درمان قرار گرفتند.

تحلیل آماری: از آزمون مربع کای استفاده گردید.

نتایج: بهبودی کامل در گربه ها و سگهایی که تحت درمان با اسانس درمنه قرار گرفتند به ترتیب در ۳۴ (۷۷/۳ درصد) و ۱۰ (۷۱/۴ درصد) مورد از حیوانات مشاهده شد. در حالیکه در حیوانات تحت درمان با کلوتریمازول موضعی بهبودی در ۱۷ گربه (۷۰/۸ درصد) و ۶ سگ (۶۶/۷ درصد) حاصل گردید. بر اساس بهبودی بالینی و نتایج مایکولوژی به دست آمده از دو گروه حیوانات تحت مطالعه

، اختلاف معنی داری بین حیوانات تحت درمان با محلول اسانس درمنه و کلوتریمازول مشاهده نگردید.

نتیجه گیری: با توجه به اثرات مفید درمانی حاصل از کاربرد اسانس درمنه در این مطالعه در آینده میتوان از این محلول به عنوان داروی ضد قارچی جدید در درمان درماتوفیتوز حیوانات بهره جست. واژه های کلیدی: درماتوفیتوزیس، درمنه، کلوتریمازول، سگ گربه

*ارزیابی اثر مخلوط گیاهان دارویی کاسنی (*Cichorium*) *intybus L.* و انیسون (*Pimpinella anisum L.*) بر اشتهای گاو شیری و مقایسه آن با یک فرآورده رایج

مجید ترابی گودرزی، علیرضا باهنر، افشین رئوفی، حسین اکبری و قاسم حقی

فصلنامه علمی-پژوهشی تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران/جلد 26/شماره 2

چکیده

این پژوهش به روش کارآزمایی بالینی دو سو بیخبر بر روی ۱۰ رأس گاو شیری نژاد هلشتا ین با میانگین سن ۱/۵۵-۴/۹ سال و میانگین وزن ۱۰۵+۵۴۸ کیلوگرم با علائم کم اشتهایی یا بی اشتهایی نوع اولیه انجام شد و تاثیر مخلوط گیاهان دارویی کاسنی و انیسون بروی اشتهای این حیوانات مورد ارزیابی قرار گرفت. همچنین با یک ترکیب اشته آور ساخته شده از گیاهان نوکسومیکا و ژانسین با نام تجاری رومینو توریک مقایسه شد. متغیرهای این تحقیق شامل میزان اشتهای، تعداد و شدت انقباضات شکمبه، قبل و بعد از استفاده از گیاهان دارویی بود. نتایج نشان داد که مصرف ترکیب گیاهان کاسنی و انیسون موجب بهبود وضعیت اشتهای، تعداد و شدت انقباضات شکمبه شده است که از لحاظ آماری در حد بسیار معنی داری بوده است. (P < 0.05). ضمن اینکه این ترکیب در مقایسه با داروی تجاری موجود که بعنوان اشته آور در حیوانات مصرف میشود تاثیر یکسانی در افزایش اشتهای داشته است. در ۷۷/۸ درصد موارد مصرف مخلوط کاسنی و انیسون توانسته بود وضعیت اشتهای را در این حیوانات بهبود بدهد. مخلوط گیاهان کاسنی و انیسون یک ترکیب با ارزش و بی ضرر است که میتواند جایگزین مناسب برای داروهای موجود در دام باشد.

واژه های کلیدی: کاسنی، انیسون، شدت انقباضات شکمبه، اشته آور